

32003L0059

L 226/4

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

10.9.2003.

DIREKTIVA 2003/59/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 15. srpnja 2003.**

o početnim kvalifikacijama i periodičnom osposobljavanju vozača određenih cestovnih vozila za prijevoz robe ili putnika, o izmjeni Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3820/85 i Direktive Vijeća 91/439/EEZ te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 76/914/EEZ

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 71.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i socijalnog odbora ⁽²⁾,

nakon savjetovanja s Odborom regija,

u skladu s postupkom utvrđenim u članku 251. Ugovora ⁽³⁾,

budući da:

(1) Člankom 5. stavcima 1., 2. i 4. Uredbe (EEZ) br. 3820/85 ⁽⁴⁾ utvrđuje se da određeni vozači koji obavljaju prijevoz putnika ili robe u cestovnom prometu moraju, ovisno o svojoj dobi, kategoriji vozila kojim upravljaju i prijedenoj udaljenosti, imati svjedodžbu o stručnoj osposobljenosti u skladu s pravilima Zajednice o najnižoj razini osposobljenosti za određene vozače u cestovnom prometu. Ta najniža razina utvrđena je Direktivom 76/914/EEZ ⁽⁵⁾.

(2) S obzirom na to da se odredbe Uredbe (EEZ) br. 3820/85 odnose na vrlo mali postotak vozača i da trenutačno samo nekoliko država članica zahtijeva obvezno osposobljavanje vozača, većina vozača koji trenutačno voze na području Zajednice svoje zanimanje obavljaju samo na temelju vozačke dozvole.

(3) Kako bi se vozačima omogućilo ispunjavanje novih zahtjeva koji proizlaze iz razvoja tržišta cestovnog prometa, pravila Zajednice trebala bi vrijediti za sve vozače bez obzira na to jesu li samozaposleni ili plaćeni radnici te obavljaju li prijevoz za vlastite potrebe ili kao javnu uslugu.

(4) Cilj utvrđivanja novih pravila Zajednice je osigurati da je vozač na temelju svoje kvalifikacije osposobljen i za pristup prijevoznoj djelatnosti i za njezino obavljanje.

(5) Određenije, obveza posjedovanja početne kvalifikacije i obavljanja periodičnog osposobljavanja namijenjena je poboljšanju sigurnosti prometa na cestama i sigurnosti vozača, uključujući tijekom aktivnosti koje vozač obavlja kada vozilo miruje. Nadalje, moderna narav profesije vozača trebala bi pobuditi interes mladih za to zanimanje, što bi trebalo doprinijeti zapošljavanju novih vozača u razdobljima njihova pomanjkanja.

(6) Kako bi se spriječili nejednaki uvjeti natjecanja, ova bi se Direktiva trebala primjenjivati na prijevoznu djelatnost koju obavljaju kako državljani država članica tako i državljani trećih zemalja koji su zaposleni u poduzeću sa sjedištem u državi članici ili za njega rade.

(7) Kao dokaz da vozač ispunjava svoje obveze, države članice moraju vozačima izdati svjedodžbe o stručnoj osposobljenosti (dalje u tekstu „SSO”) kojima se dokazuje njihova početna kvalifikacija ili periodično osposobljavanje.

(8) S obzirom na razlike među sadašnjim sustavima u određenim državama članicama, države članice moraju, radi olakšanja provedbe odredaba koje se odnose na početnu kvalifikaciju, moći odabrati između nekoliko mogućnosti.

(9) Kako bi zadržali svoju vozačku kvalifikaciju, sadašnji bi vozači trebali obavljati periodično ponovno osposobljavanje iz vještina ključnih za njihovo zanimanje.

(10) Minimalni zahtjevi koje je potrebno ispuniti u pogledu početne kvalifikacije i periodičnog osposobljavanja odnose se na sigurnosna pravila koja treba poštovati tijekom vožnje i mirovanja vozila. Razvoj defenzivne vožnje – predviđanje opasnosti, poštivanja drugih sudionika u cestovnom prometu – koji ide ruku pod ruku s racionalnom potrošnjom goriva, pozitivno će utjecati i na društvo i na sâm sektor cestovnog prometa.

⁽¹⁾ SL C 154 E, 29.5.2001., str. 258. i SL C 20 E, 28.1.2003., str. 263.

⁽²⁾ SL C 260, 17.9.2001., str. 90.

⁽³⁾ Mišljenje Europskog parlamenta od 17. siječnja 2002. (SL C 271 E, 7.11.2002., str. 381.), Zajedničko stajalište Vijeća od 5. prosinca 2002. (SL C 32 E, 11.2.2003., str. 9.) i Odluka Europskog parlamenta od 8. travnja 2003. (još nije objavljena u Službenom listu). Odluka Vijeća od 13. lipnja 2003.

⁽⁴⁾ Uredba Vijeća (EEZ) br. 3820/85 od 20. prosinca 1985. o usklađivanju određenog socijalnog zakonodavstva koje se odnosi na cestovni promet (SL L 370, 31.12.1985., str. 1.).

⁽⁵⁾ Direktiva Vijeća 76/914/EEZ od 16. prosinca 1976. o najnižoj razini osposobljavanja za određene vozače u cestovnom prometu (SL L 357, 29.12.1976., str. 36.).

- (11) Ova Direktiva ne smije utjecati na stečena prava vozača koji je vozačku dozvolu potrebnu za obavljanje djelatnosti vozača dobio prije datuma utvrđenog za dobivanje SSO-a kojom se dokazuje odgovarajuća početna kvalifikacija ili periodično osposobljavanje.
- (12) Tečajeve osposobljavanja propisane za stjecanje početne kvalifikacije i obavljanje periodičnog osposobljavanja trebali bi moći organizirati samo centri za osposobljavanje koje su odobrila nadležna tijela država članica. Kako bi se osigurala kvaliteta tih odobrenih centara, nadležna bi tijela trebala utvrditi usklađene kriterije za njihovo odobravanje, uključujući uspostavljenu visoku razinu profesionalnosti.
- (13) Za organiziranje provjera propisanih u vezi s početnom kvalifikacijom i periodičnim osposobljavanjem nisu ovlaštena samo nadležna tijela država članica, nego i svako tijelo koje država članica odredi. S obzirom na važnost ove Direktive za sigurnost prometa na cestama i jednakost uvjeta natjecanja, nadležna tijela država članica trebala bi nadzirati navedene provjere.
- (14) Države članice trebale bi propisati obvezu obavljanja prvog periodičnog osposobljavanja i izdati odgovarajući SSO u roku od pet godina od datuma izdavanja SSO-a kojim se dokazuje početna kvalifikacija ili u roku od pet godina od isteka roka u kojem određeni vozači mogu ostvariti svoja stečena prava. Isto tako mora postojati mogućnost skraćivanja ili produljenja navedenih rokova. Nakon prvog periodičnog osposobljavanja, vozač mora svakih pet godina obaviti periodično osposobljavanje.
- (15) Kao dokaz da vozač koji je državljanin države članice ima jedan od SSO-a predviđenih ovom Direktivom te kako bi se olakšalo međusobno priznavanje različitih SSO-a, države članice trebaju unijeti u tu svrhu utvrđenu, usklađenu oznaku Zajednice, kao i rok njezine valjanosti, u vozačku dozvolu ili u novu vozačku karticu o kvalifikacijama koju države članice međusobno priznaju, a čiji je usklađeni obrazac utvrđen ovom Direktivom. S obzirom na važnost prava koja se tom karticom dodjeljuju za sigurnost prometa na cestama i jednakost uvjeta natjecanja, ta kartica treba ispunjavati iste zahtjeve u vezi sa zaštitom od krivotvorenja kao i vozačka dozvola. Mogućnost dana državama članicama da oznaku Zajednice unesu u novu karticu trebala bi im omogućiti da utvrde razdoblje valjanosti vozačke dozvole koje se ne poklapa s datumom isteka valjanosti periodičnog osposobljavanja, s obzirom na to da se Direktivom 91/439/EEZ ⁽¹⁾ predviđa da svaka država članica zadržava pravo da na temelju nacionalnih kriterija odredi rok valjanosti vozačkih dozvola koje izdaje.
- (16) Priloge I. i I.a Direktivi 91/439/EEZ treba izmijeniti tako da se u popis usklađenih oznaka i podoznaka Zajednice utvrđenih u tim prilogama doda nova oznaka Zajednice kojom se određuje datum do kojega vozač ispunjava zahtjeve u pogledu profesionalnih vještina, bez obzira na to je li riječ o početnoj kvalifikaciji ili periodičnom osposobljavanju.
- (17) Potrebno je propisati posebne odredbe u vezi s izdavanjem svjedodžbi za vozače na koje se ova Direktiva odnosi, a koji su državljani trećih zemalja.
- (18) Komisija treba pratiti provedbu ove Direktive, posebno s obzirom na različite sustave početne kvalifikacije koji se njome propisuju, te o tom pitanju treba podnijeti izvješće Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija.
- (19) S obzirom na znatan broj vozača na koje se ova Direktiva odnosi, odredbe o početnoj kvalifikaciji trebaju se primjenjivati u dva stadija, ovisno o tome je li riječ o prijevozu putnika ili o prijevozu robe. Postupna primjena ove Direktive u pogledu početne kvalifikacije za vozače vozila kojima se obavlja prijevoz putnika i robe također bi trebala omogućiti postupno uvođenje periodičnog osposobljavanja.
- (20) Mjere potrebne za provedbu ove Direktive treba donijeti u skladu s Direktivom Vijeća 1999/468/EZ od 28. lipnja 1999. o utvrđivanju postupaka za izvršavanje provedbenih ovlasti dodijeljenih Komisiji ⁽²⁾.
- (21) Kako bi se u obzir uzela primjena odredaba koje se odnose na početnu kvalifikaciju na dva različita datuma, potrebno je staviti izvan snage odgovarajuće odredbe Uredbe (EEZ) br. 3820/85 i Direktive 76/914/EEZ.
- (22) Međutim, u svrhu poštivanja načela prava Zajednice, poželjno je da se iz primjene ove Direktive izuzmu vozači vozila koja se koriste za obavljanje prijevoza kada se procijeni da će to imati neznan utjecaj na sigurnost prometa na cestama ili ako bi zahtjevi iz ove Direktive predstavljali nesrazmjern ekonomski ili socijalni teret.
- (23) Budući da cilj predloženih mjera ne mogu dostatno ostvariti države članice, to jest uspostavu standarda za početnu kvalifikaciju i periodično osposobljavanje koji bi se primjenjivao u cijeloj Zajednici, nego ga se zbog opsega i učinaka predloženih mjera može na bolji način ostvariti na razini Zajednice, Zajednica može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti određenim u članku 5. Ugovora. U skladu s načelom proporcionalnosti određenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja,

⁽¹⁾ Direktiva Vijeća 91/439/EEZ od 29. srpnja 1991. o vozačkim dozvolama (SL L 237, 24.8.1991., str. 1.); Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom Komisije 2000/56/EZ (SL L 237, 21.9.2000., str. 45.).

⁽²⁾ SL L 184, 17.7.1999., str. 23.

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Područje primjene

Ova se Direktiva primjenjuje na vožnju koju obavljaju:

- (a) državljani države članice; i
- (b) državljani trećih zemalja koji su zaposleni u poduzeću sa sjedištem u državi članici ili koji za njega rade,

dalje u tekstu „vozači“, koji obavljaju cestovni prijevoz na javnim cestama unutar Zajednice i pritom upravljaju:

- vozilima za koja je potrebna vozačka dozvola kategorije C1, C1+E, C ili C+E, kako su definirane Direktivom 91/439/EEZ, ili vozačka dozvola koja se priznaje kao istovjetna,
- vozilima za koja je potrebna vozačka dozvola kategorije D1, D1+E, D ili D+E, kako su definirane Direktivom 91/439/EEZ, ili vozačka dozvola koja se priznaje kao istovjetna.

Članak 2.

Izuzeca

Ova se Direktiva ne primjenjuje na vozače:

- (a) vozila čija najveća dopuštena brzina ne prelazi 45 km/h;
- (b) vozila koja koriste ili nadziru oružane snage, civilna zaštita, vatrogasne službe i snage odgovorne za održavanje javnog reda i mira;
- (c) vozila kojima se obavljaju ispitivanja cesta u svrhu tehničkog razvoja, popravaka ili održavanja, te novih ili prerađenih vozila koja još nisu stavljena u promet;
- (d) vozila koja se koriste u izvanrednim situacijama ili su namijenjena za spasilačke akcije;
- (e) vozila koja na vozačkim tečajevima koriste osobe koje žele dobiti vozačku dozvolu ili SSO u skladu s odredbama članka 6. i članka 8. stavka 1.;
- (f) vozila koja se koriste za nekomercijalni prijevoz putnika ili robe u privatne svrhe;

- (g) vozila kojima se prevozi materijal ili oprema koju vozač koristi tijekom rada, pod uvjetom da upravljanje tim vozilom nije vozačeva glavna djelatnost.

Članak 3.

Kvalifikacija i osposobljavanje

1. Uvjet za obavljanje vožnje iz članka 1. stjecanje je početne kvalifikacije i periodično osposobljavanje. U tu svrhu države članice dužne su osigurati:

- (a) sustav početne kvalifikacije:

Države članice odabiru jednu od sljedećih dviju opcija:

- i. opcija koja obuhvaća pohađanje tečaja i provjeru znanja:

U skladu s odjeljkom 2. (2.1.) Priloga I., ova vrsta početne kvalifikacije uključuje obvezno pohađanje tečaja tijekom određenog vremena. Tečaj završava provjerom znanja. Nakon uspješno obavljene provjere znanja, kvalifikacija se potvrđuje izdavanjem SSO-a predviđenog člankom 6. stavkom 1. točkom (a);

- ii. opcija koja obuhvaća samo provjeru znanja te provjeru vještina i ponašanja:

U skladu s odjeljkom 2. (2.2.) Priloga I., ova vrsta početne kvalifikacije ne uključuje obvezno pohađanje tečaja, nego samo provjeru znanja i provjeru vještina i ponašanja. Nakon uspješno obavljene provjere znanja i provjere vještina i ponašanja, kvalifikacija se potvrđuje izdavanjem SSO-a predviđenog člankom 6. stavkom 1. točkom (b).

Međutim, država članica može ovlastiti vozača da upravlja vozilom na njezinom državnom području i prije nego što dobije SSO ako vozač polazi nacionalni tečaj stručnog osposobljavanja u trajanju od najmanje šest mjeseci tijekom razdoblja od najviše tri godine. U okviru navedenog tečaja stručnog osposobljavanja, provjere znanja iz točaka i. i ii. mogu se obavljati postupno;

- (b) sustav periodičnog osposobljavanja:

U skladu s odjeljkom 4. Priloga I., periodično osposobljavanje uključuje obvezno pohađanje tečaja. Ono se potvrđuje izdavanjem SSO-a predviđenog člankom 8. stavkom 1.

2. Države članice mogu isto tako predvidjeti sustav ubrzanog stjecanja početne kvalifikacije, kako bi vozač morao upravljati vozilom u slučajevima iz članka 5. stavka 2. točke (a) podtočke ii. i točke (b) te iz članka 5. stavka 3. točke (a) podtočke i. i točke (b).

U skladu s odjeljkom 3. Priloga I., ubrzano stjecanje početne kvalifikacije uključuje obvezno pohađanje tečaja. Ono završava provjerom znanja. Nakon uspješno obavljene provjere znanja, kvalifikacija se potvrđuje izdavanjem SSO-a predviđenog člankom 6. stavkom 2.

3. Države članice mogu vozače koji su dobili svjedodžbu o stručnoj osposobljenosti iz Direktive 96/26/EZ⁽¹⁾ izuzeti od provjera znanja iz stavka 1. točke (a) podtočaka i. i ii. te stavka 2. iz predmeta obuhvaćenih provjerom znanja predviđenom Direktivom i, prema potrebi, pohađanja odgovarajućeg dijela tečaja.

Članak 4.

Stečena prava

Sljedeći vozači izuzeti su od obveze stjecanja početne kvalifikacije:

- (a) vozači koji imaju vozačku dozvolu kategorije D1, D1+E, D ili D+E ili vozačku dozvolu koja se priznaje kao istovjetna, izdanu najkasnije dvije godine nakon konačnog roka za prijenos ove Direktive;
- (b) vozači koji imaju vozačku dozvolu kategorija C1, C1+E, C ili C+E ili vozačku dozvolu koja se priznaje kao istovjetna, izdanu najkasnije tri godine nakon konačnog roka za prijenos ove Direktive.

Članak 5.

Početna kvalifikacija

1. Za pristup obavljanju početne kvalifikacije nije potrebno prethodno dobiti odgovarajuću vozačku dozvolu.

2. Vozači vozila namijenjenih prijevozu robe smiju upravljati vozilom:

- (a) od navršenih 18 godina:
 - i. vozilom kategorija C i C+E ako imaju SSO iz članka 6. stavka 1.;
 - ii. vozilom kategorija C1 i C1+E ako imaju SSO iz članka 6. stavka 2.;

(b) od navršene 21 godine vozilom kategorija C i C+E ako imaju SSO iz članka 6. stavka 2.

3. Vozači vozila namijenjenih za prijevoz putnika smiju upravljati vozilom:

- (a) od navršene 21 godine:
 - i. vozilom kategorija D i D+E za linijski prijevoz putnika do 50 kilometara udaljenosti i vozilom kategorija D1 i D1+E ako ima SSO iz članka 6. stavka 2.

(¹) Direktiva Vijeća 96/26/EZ od 29. travnja 1996. o odobrenju za obavljanje djelatnosti prijevoznika u cestovnom prijevozu roba i putnika i o međusobnom priznavanju diploma, svjedodžbi i drugih dokaza o formalnim kvalifikacijama čija je namjena olakšati tim prijevoznicima pravo na slobodu poslovnog nastana u nacionalnom i međunarodnom prijevozu (SL L 124, 23.5.1996., str. 1.); Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 98/76/EZ (SL L 277, 14.10.1998., str. 17.).

Svaka država članica može vozača vozila iz jedne od prethodno navedenih kategorija ovlastiti da upravlja takvim vozilima na njezinu području od navršene 18. godine ako ima SSO iz članka 6. stavka 1.;

ii. vozilom kategorija D i D+E ako imaju SSO iz članka 6. stavka 1.

Svaka država članica može vozača vozila iz jedne od prethodno navedenih kategorija ovlastiti da upravlja takvim vozilima na njezinu području od navršene 20. godine ako ima SSO iz članka 6. stavka 1. Navedena se dobna granica može spustiti na 18 navršenih godina ako vozač upravlja takvim vozilima bez putnika;

(b) od navršene 23 godine vozilom kategorija D i D+E ako imaju SSO iz članka 6. stavka 2.

4. Ne dovodeći u pitanje dobne granice utvrđene u stavku 2., vozači koji obavljaju prijevoz robe i imaju SSO iz članka 6. za jednu od kategorija vozila predviđenih stavkom 2. ovog članka nisu obvezni imati SSO za neku drugu kategoriju vozila predviđenu u tom stavku.

Ove se odredbe primjenjuju pod istim uvjetima i na vozače koji obavljaju prijevoz putnika u kategorijama vozila iz stavka 3.

5. Vozači koji obavljaju prijevoz robe i koji svoju djelatnost proširuju ili mijenjaju kako bi prevozili putnike, ili obrnuto, te koji imaju SSO iz članka 6. ne trebaju ponavljati zajedničke dijelove početne kvalifikacije, nego samo dijelove koji su specifični za novu kvalifikaciju.

Članak 6.

SSO kojim se potvrđuje početna kvalifikacija

1. SSO kojim se potvrđuje početna kvalifikacija

(a) SSO izdan na temelju pohađanja tečaja i provjere znanja

U skladu s člankom 3. stavkom 1. točkom (a) podtočkom i., države članice zahtijevat će od kandidata za vozača pohađanje tečajeva u centrima za osposobljavanje koje su nadležna tijela odobrila u skladu s odjeljkom 5. Priloga I., dalje u tekstu „odobreni centri za osposobljavanje”. Ti tečajevi obuhvaćaju sve predmete navedene u odjeljku 1. Priloga I. To osposobljavanje završit će uspješno obavljenom provjerom znanja utvrđenom u odjeljku 2. (2.1.) Priloga I. Navedenu provjeru znanja organizirat će nadležna tijela država članica ili bilo koji subjekt koji ta tijela ovlaste, kako bi se utvrdilo ima li kandidat za vozača u pogledu prethodno navedenih predmeta razinu znanja koja se zahtijeva u odjeljku 1. Priloga I. Navedena tijela ili subjekti nadzirat će provjeru znanja te će vozaču, ako je uspješno obavio, izdati SSO kojim se potvrđuje početna kvalifikacija.

(b) SSO izdan na temelju provjere znanja i provjere vještina i ponašanja

U skladu s člankom 3. stavkom 1. točkom (a) podtočkom ii., države članice zahtijevaju od kandidata za vozača uspješno obavljanje provjere znanja i provjere vještina i ponašanja iz odjeljka 2. (2.2.) Priloga I. Navedene provjere znanja organiziraju nadležna tijela država članica ili bilo koji subjekt koji ta tijela ovlaste, kako bi se utvrdilo ima li kandidat za vozača u pogledu prethodno navedenih predmeta razinu znanja koja se zahtijeva u odjeljku 1. Priloga I. Navedena tijela ili subjekti nadzirat će provjere te će vozaču, ako ih uspješno obavi, izdati SSO kojim se potvrđuje početna kvalifikacija.

2. SSO kojim se potvrđuje ubrzano stjecanje početne kvalifikacije

U skladu s člankom 3. stavkom 2., države članice zahtijevat će od kandidata za vozača pohađanje tečajeva u odobrenim centrima za osposobljavanje. Ti tečajevi obuhvaćaju sve predmete navedene u odjeljku 1. Priloga I.

Osposobljavanje će završiti provjerom znanja iz odjeljka 3. Priloga I. Navedenu provjeru znanja organizirat će nadležna tijela država članica ili bilo koji subjekt koji ta tijela ovlaste, kako bi se utvrdilo ima li kandidat za vozača u pogledu prethodno navedenih predmeta razinu znanja koja se zahtijeva u odjeljku 1. Priloga I. Navedena tijela ili subjekti nadzirat će provjeru znanja te će vozaču, ako je uspješno obavi, izdati SSO kojim se potvrđuje ubrzano stjecanje početne kvalifikacije.

Članak 7.

Periodično osposobljavanje

Periodično osposobljavanje sastoji se od osposobljavanja koje imateljima SSO-a iz članka 6. i vozačima iz članka 4. omogućuje obnovu znanja neophodnih za njihov rad, s posebnim naglaskom na sigurnost prometa na cestama i racionalizaciju potrošnje goriva.

Navedeno osposobljavanje organiziraju odobreni centri za osposobljavanje u skladu s odjeljkom 5. Priloga I. Ako se vozač zaposli u drugom poduzeću, u obzir se uzima već obavljeno periodično osposobljavanje.

Cilj periodičnog osposobljavanja jest produbiti i obnoviti znanja iz određenih predmeta navedenih u odjeljku 1. Priloga I.

Članak 8.

SSO kojim se potvrđuje periodično osposobljavanje

1. Kada vozač obavi periodično osposobljavanje iz članka 7., nadležna tijela država članica ili odobreni centar za osposobljavanje izdat će mu SSO kojim se potvrđuje periodično osposobljavanje.

2. Sljedeći vozači moraju obaviti prvi tečaj periodičnog osposobljavanja:

(a) imatelji SSO-a iz članka 6. u roku od pet godina od izdanja navedenog SSO-a;

(b) vozači iz članka 4. u roku od pet godina od relevantnih datuma iz članka 14. stavka 2. u skladu s rokovima koje odrede države članice.

Države članice mogu skratiti ili produljiti rokove iz (a) i (b) kako bi se oni, *inter alia*, podudarali s datumom isteka razdoblja valjanosti vozačke dozvole ili kako bi se osiguralo postupno uvođenje periodičnog osposobljavanja. Međutim, navedeno razdoblje ne smije biti kraće od tri godine ili dulje od sedam godina.

3. Vozač koji je obavio prvi tečaj periodičnog osposobljavanja iz stavka 2. obavlja periodično osposobljavanje svakih pet godina prije isteka razdoblja valjanosti SSO-a kojim se potvrđuje periodično osposobljavanje.

4. Imatelji SSO-a iz članka 6. ili SSO-a iz stavka 1. ovog članka te vozači iz članka 4. koji više ne obavljaju zanimanje i ne ispunjavaju zahtjeve iz stavaka 1., 2. i 3. dužni su, prije nego što ponovno započnu obavljati zanimanje, obaviti periodično osposobljavanje.

5. Vozači koji obavljaju cestovni prijevoz robe ili putnika i koji su obavili tečajeve periodičnog osposobljavanja za jednu od kategorija vozačkih dozvola iz članka 5. stavaka 2. i 3. nisu obvezni nastaviti periodično osposobljavanje za neku drugu kategoriju vozila iz tih stavaka.

Članak 9.

Mjesto osposobljavanja

Vozači iz članka 1. točke (a) stječu početnu kvalifikaciju iz članka 5. u državi članici u kojoj imaju uobičajeno boravište u skladu s definicijom iz članka 14. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3821/85 ⁽¹⁾.

Vozači iz članka 1. točke (b) stječu navedenu kvalifikaciju u državi članici u kojoj poduzeće ima sjedište ili u državi članici koja im je izdala radnu dozvolu.

Vozači iz članka 1. točaka (a) i (b) obavljaju periodično osposobljavanje iz članka 7. u državi članici u kojoj imaju uobičajeno boravište ili u državi članici u kojoj rade.

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EEZ) br. 3821/85 od 20. prosinca 1985. o tahografu u cestovnom prometu (SL L 370, 3.12.1985., str. 8.); Uredba kako je zadnje izmijenjena Uredbom Komisije (EZ) br. 1360/2002 (SL L 207, 5.8.2002., str. 1.).

Članak 10.

Oznaka Zajednice

1. Na temelju SSO-a iz članka 6. i SSO-a iz članka 8. stavka 1., a u skladu s odredbama članka 5. stavaka 2. i 3. i članka 8., nadležna tijela država članica navode oznaku Zajednice predviđenu stavkom 2. ovog članka pored odgovarajućih kategorija dozvola:

- ili na vozačku dozvolu,
- ili na vozačku karticu o kvalifikacijama sačinjenu u skladu s obrascem iz Priloga II.

Države članice međusobno priznaju vozačke kartice o kvalifikacijama koje izdaju. Prilikom izdavanja kartice, nadležna tijela provjerit će valjanost vozačke dozvole čiji je broj naveden u kartici.

2. Sljedeće oznake Zajednice dodaju se na popis usklađenih oznaka Zajednice utvrđen u prilogima I. i I.a Direktivi 91/439/EEZ:

„95. Vozač koji ima SSO u skladu s obvezom stručne osposobljenosti iz članka 3. do... (npr. 95. 01.01.2012.).”

3. (a) Kvalifikaciju i obavljeno osposobljavanje, propisane ovom Direktivom, vozač iz članka 1. točke (b) koji upravlja vozilom koje se koristi za cestovni prijevoz robe dokazuje na temelju vozačke svjedodžbe iz Uredbe (EZ) br. 484/2002 ⁽¹⁾

Osim svjedodžbe, države članice mogu vozaču izdati i vozačku karticu o kvalifikacijama propisanu Prilogom II., označenu odgovarajućom oznakom Zajednice.

(b) Kvalifikaciju i obavljeno osposobljavanje, propisane ovom Direktivom, vozač iz članka 1. točke (b) koji upravlja vozilom koje se koristi za cestovni prijevoz putnika dokazuje na temelju:

- oznake Zajednice navedene na vozačkoj dozvoli sačinjenoj prema obrascu Zajednice, ako ima takvu dozvolu, ili
- vozačke kartice o kvalifikacijama iz Priloga II. označene odgovarajućom oznakom Zajednice, ili
- nacionalnom svjedodžbom čiju valjanost države članice međusobno priznaju na svojim državnim područjima.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 484/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 1. ožujka 2002. o izmjeni uredbi Vijeća (EEZ) br. 881/92 i (EEZ) br. 3118/93 s ciljem uvođenja svjedodžbe za vozače (SL L 76, 19.3.2002., str. 1.).

Članak 11.

Prilagodba znanstvenom i tehničkom napretku

Izmjene potrebne za prilagodbu priloga I. i II. znanstvenom i tehničkom napretku usvajaju se u skladu s postupkom iz članka 12. stavka 2.

Članak 12.

Postupak Odbora

1. Komisiji pomaže odbor.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak, primjenjuju se članci 5. i 7. Odluke 1999/468/EZ uzimajući u obzir njezin članak 8.

Razdoblje iz članka 5. stavka 6. Odluke 1999/468/EZ iznosi tri mjeseca.

3. Odbor donosi svoj poslovnik.

Članak 13.

Izvjешće

Do 10. rujna 2011. Komisija će Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija podnijeti izvješće u kojem će dati početnu procjenu provedbe ove Direktive, posebno u pogledu istovjetnosti različitih sustava početne kvalifikacije predviđenih člankom 3. i njihove djelotvornosti s obzirom na postizanje ciljane razine kvalifikacije. Prema potrebi, izvješću će se priložiti odgovarajući prijedlozi.

Članak 14.

Prijenos i provedba

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom prije 10. rujna 2006. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

Kada države članice donose ove mjere, te mjere prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja određuju države članice.

2. Države članice primjenjuju te mjere:

— od 10. rujna 2008. u pogledu početne kvalifikacije potrebne za upravljanje vozilima kategorija D1, D1+E, D i D+E,

— od 10. rujna 2009. u pogledu početne kvalifikacije potrebne za upravljanje vozilima kategorija C1, C1+E, C i C+E.

Države članice o tome odmah obavješćuju Komisiju te jedna drugoj pomažu u primjeni tih mjera.

Članak 15.**Stavljanje izvan snage**

1. Članak 5. Uredbe (EEZ) br. 3820/85 ovime se mijenja kako slijedi:

(a) stavak 1. stavlja se izvan snage s učinkom od 10. rujna 2009.;

(b) stavci 2. i 4. stavljaju se izvan snage s učinkom od 10. rujna 2008.

2. Direktiva 76/914/EEZ stavlja se izvan snage s učinkom od 10. rujna 2009.

3. Zakoni i drugi propisi doneseni radi usklađivanja s Direktivom 76/914/EEZ prestaju se primjenjivati:

— od 10. rujna 2008. na vozače vozila namijenjenih za cestovni prijevoz putnika,

— od 10. rujna 2009. na vozače vozila namijenjenih za cestovni prijevoz robe.

Članak 16.**Stupanje na snagu**

Ova Direktiva stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 17.**Adresati**

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 15. srpnja 2003.

Za Europski parlament

Predsjednik

P. COX

Za Vijeće

Predsjednik

G. TREMONTI

PRILOG I.

MINIMALNI ZAHTJEVI U POGLEDU KVALIFIKACIJE I OSPOSOBLJAVANJA

Odjeljak 1.: Popis predmeta

Znanje koje države članice trebaju uzeti u obzir pri utvrđivanju početne kvalifikacije i periodičnog osposobljavanja vozača mora obuhvaćati barem predmete s ovog popisa. Kandidati za vozače moraju dostići razinu znanja i praktičnih sposobnosti potrebnu za posve sigurno upravljanje odgovarajućom kategorijom motornih vozila.

Minimalna razina znanja ne smije biti niža od razine 2 ljestvice osposobljavanja predviđene Prilogom I. Odluci 85/368/EEZ ⁽¹⁾, tj. razine koja se usvaja tijekom obveznog obrazovanja dopunjenog stručnim osposobljavanjem.

1. *Napredno osposobljavanje iz racionalne vožnje temeljeno na sigurnosnim propisima*

Sve dozvole:

1.1. Cilj: poznavanje osobina prijenosnog sustava kako bi se mogao najučinkovitije koristiti:

zakrivljenosti vezane uz zakretni moment, snaga i specifična potrošnja motora, područje optimalnog korištenja brojača okretaja, dijagrami pokrivenosti prijenosnih odnosa mjenjača.

1.2. Cilj: poznavanje tehničkih osobina i rada sigurnosnih mehanizama kako bi se omogućila kontrola nad vozilom, habanje svelo na najmanju moguću razinu i spriječile smetnje u radu:

posebne osobine hidrauličkih vakuumskih servokočničkih sustava, ograničenje pri korištenju kočnica i usporivača, kombinirano korištenje kočnice i usporivača, učinkovitije iskorištavanje omjera brzine i prijenosnika, korištenje inercije vozila, primjena metoda usporavanja i kočenja na nizbrdicama, postupak u slučaju kvara.

1.3. Cilj: sposobnost optimizacije potrošnje goriva:

optimizacija potrošnje goriva primjenom znanja iz točaka 1.1. i 1.2.

Dozvole C, C + E, C1, C1 + E

1.4. Cilj: sposobnost utovara vozila uzimajući u obzir sigurnosne propise i ispravno korištenje vozila:

sile koje utječu na vozilo tijekom vožnje, korištenje prijenosnih odnosa mjenjača s obzirom na opterećenje vozila i karakteristike ceste, izračun nosivosti vozila ili skupine vozila, izračun ukupnog volumena, raspodjela opterećenja, posljedice preopterećenja osovine, stabilnost vozila i težište, vrste pakiranja i paleta;

glavne kategorije robe koje je potrebno zaštititi, tehnike učvršćivanja i privezivanja, korištenje zaštitnih remena, provjera sredstava osiguranja, korištenje opreme za rukovanje teretom, postavljanje i uklanjanje cerade.

Dozvole D, D + E, D1, D1 + E

1.5. Cilj: sposobnost osiguranja udobnosti i sigurnosti putnika:

prilagođavanje uzdužnog i postranoga gibanja, poštivanje drugih sudionika u prometu, položaj na cesti, lagano kočenje, dinamika trzaja, korištenje posebnih infrastrukture (javne površine, namjenski trakovi), rješavanje sukoba između sigurne vožnje i drugih uloga vozača, interakcija s putnicima, posebnosti određenih skupina putnika (osobe s invaliditetom, djeca).

1.6. Cilj: sposobnost utovara vozila uzimajući u obzir sigurnosne propise i ispravno korištenje vozila:

sile koje utječu na vozilo tijekom vožnje, korištenje prijenosnog odnosa mjenjača s obzirom na opterećenje vozila i karakteristike ceste, izračun nosivosti vozila ili skupine vozila, raspodjela opterećenja, posljedice preopterećenja osovine, stabilnost vozila i težište.

⁽¹⁾ Odluka Vijeća 85/368/EEZ od 16. srpnja 1985. o usporedivosti kvalifikacija strukovnog osposobljavanja među državama članicama Europske zajednice (SL L 199, 31.7.1985., str. 56.).

2. *Primjena propisa**Sve dozvole*

2.1. Cilj: poznavanje socijalnog okoliša cestovnog prometa i propisa koji ga uređuju:

najdulja neprekinuta vožnja specifična za prijevoznu djelatnost; načela, primjena i posljedice uredbi (EEZ) br. 3820/85 i (EEZ) br. 3821/85; kazne za nekorištenje, nepravilno korištenje ili neovlašteno rukovanje tahografom; poznavanje socijalnog okoliša cestovnog prometa; prava i obveze vozača u pogledu početne kvalifikacije i periodičnog osposobljavanja.

Dozvole C, C + E, C1, C1 + E

2.2. Cilj: poznavanje propisa o prijevozu robe:

operativne licencije, obveze na temelju standardnih ugovora o prijevozu robe, sastavljanje dokumenata od kojih se ugovor o prijevozu sastoji; dozvole za međunarodni prijevoz; obveze na temelju Konvencije o ugovoru o međunarodnom prijevozu robe cestom; sastavljanje međunarodnog teretnog lista; prelazak granica; otpremnici; posebni popratni dokumenti pri prijevozu robe.

Dozvole D, D + E, D1, D1 + E

2.3. Cilj: poznavanje propisa o prijevozu putnika:

prijevoz posebnih skupina putnika; sigurnosna oprema u autobusima; sigurnosni pojasevi; opterećenje vozila.

3. *Zdravlje, sigurnost na cesti i zaštita okoliša, usluge, logistika**Sve dozvole*

3.1. Cilj: osvješćivanje vozača o opasnostima na cesti i nesrećama na radu:

vrste nesreća na radu u prometu, statistika nesreća na cesti, sudjelovanje kamiona/autobusa, ljudske, materijalne i financijske posljedice.

3.2. Cilj: sposobnost sprečavanja kaznenih djela i trgovine nezakonitim useljenicima:

opće informacije, posljedice za vozače, preventivne mjere, kontrolni popis, propisi o odgovornosti prijevoznika.

3.3. Cilj: sposobnost sprečavanja fizičkih rizika:

ergonomska načela, rizici povezani s određenim kretnjama i držanjem, fizička kondicija, način rukovanja teretom, osobna zaštita.

3.4. Cilj: osviještenost o važnosti fizičke i mentalne sposobnosti:

načela zdrave, uravnotežene prehrane, učinci alkohola, droga i drugih tvari koje bi mogle utjecati na ponašanje, simptomi, uzroci i učinci umora i stresa, temeljna uloga osnovnog ciklusa rad/odmor.

3.5. Cilj: sposobnost ocjene izvanrednih situacija:

ponašanje u izvanrednoj situaciji: ocjena stanja, izbjegavanje komplikacija zbog prometne nesreće, pozivanje pomoći, pomoć ranjenima i pružanje prve pomoći, ponašanje u slučaju požara, evakuacija putnika iz kamiona/autobusa, osiguravanje sigurnosti putnika, ponašanje u slučaju napada, osnovna načela sastavljanja izvješća o prometnoj nesreći.

3.6. Cilj: sposobnost svojim ponašanjem doprinijeti ugledu trgovačkog društva:

ponašanje vozača i ugled poduzeća: važnost kakvoće vozačevih usluga za trgovačko društvo, uloge vozača, ljudi s kojima se vozač susreće, održavanje vozila, organizacija posla, komercijalne i financijske posljedice spora.

Dozvole C, C + E, C1, C1 + E

3.7. Cilj: poznavanje gospodarskih uvjeta cestovnog prijevoza roba i organizacije tržišta:

cestovni prijevoz u usporedbi s drugim načinima prijevoza (konkurencija, otpremnici), različite aktivnosti u cestovnom prometu (prijevoz za tuđi račun, prijevoz za vlastite potrebe, pomoćne prijevozne aktivnosti), organizacija glavnih vrsta prijevozničkih poduzeća i pomoćnih prijevoznih aktivnosti, različite prijevozne specijalizacije (cisterne, prijevoz pri određenoj temperaturi itd.), promjene u sektoru (diverzifikacija usluga koje se pružaju, željeznica, podugovaranje itd.).

Dozvole D, D + E, D1, D1 + E

3.8. Cilj: poznavanje gospodarskih uvjeta cestovnog prijevoza putnika i organizacije tržišta:

cestovni prijevoz putnika u usporedbi s drugim načinima prijevoza putnika (željeznica, osobni automobili), različite aktivnosti u vezi s cestovnim prijevozom putnika, prelazak granica (međunarodni prijevoz), organizacija glavnih vrsta trgovačkih društava za cestovni prijevoz putnika.

Odjeljak 2.: Obvezna početna kvalifikacija predviđena člankom 3. stavkom 1. točkom (a)

2.1. *Mogućnost kombiniranja pohađanja tečaja i provjere znanja*

Početna kvalifikacija mora uključivati poduku iz svih predmeta navedenih u popisu iz odjeljka 1. Trajanje poduke za stjecanje početne kvalifikacije mora iznositi 280 sati.

Svaki kandidat za vozača mora odraditi barem 20 sati individualne vožnje vozilom odgovarajuće kategorije koje ispunjava barem zahtjeve za testna vozila definirane u Direktivi 91/439/EEZ.

Tijekom individualne vožnje uz kandidata za vozača mora biti instruktor zaposlen u odobrenom centru za osposobljavanje. Vozač ne smije voziti više od osam sati od ukupno 20 sati individualne vožnje na posebnom terenu ili visokokvalitetnom simulatoru kako bi se ocijenila njegova osposobljenost za racionalnu vožnju temeljena na sigurnosnim propisima, posebno u vezi s upravljanjem vozilom u različitim uvjetima na cesti i promjenama tih uvjeta ovisno o vremenskim prilikama i dobu dana ili noći.

Za vozače iz članka 5. stavka 5. stjecanje početne kvalifikacije mora trajati 70 sati, uključujući pet sati individualne vožnje.

Na kraju osposobljavanja nadležno tijelo države članice ili subjekt koji ono odredi priprema pisanu ili usmenu provjeru znanja vozača. Provjera znanja mora sadržavati barem po jedno pitanje o svakom od ciljeva navedenih u popisu predmeta iz odjeljka 1.

2.2. *Način koji uključuje provjeru znanja*

Nadležno tijelo države članice ili subjekt koji ono odredi organizira prethodno navedenu provjeru znanja te provjeru vještina i ponašanja kako bi provjerilo ima li kandidat za vozača, u vezi s predmetima i ciljevima navedenima u odjeljku 1., razinu znanja propisanu u tom odjeljku.

(a) Provjera znanja sastoji se od barem dva dijela:

- i. pitanja koja uključuju više mogućih odgovora, pitanja koja zahtijevaju izravan odgovor ili kombinacija tih dviju vrsta pitanja;
- ii. studije slučaja.

Provjera znanja mora trajati najmanje četiri sata.

(b) Provjera vještina i ponašanja sastoji se od dva dijela:

- i. provjera vožnje u svrhu ocjene osposobljenosti za racionalnu vožnju na temelju sigurnosnih propisa. Ako je to moguće, provjera se mora održati na cestama izvan izgrađenih područja, na brzim cestama i autocestama (ili sličnim), kao i na svim vrstama gradskih prometnica koje predstavljaju različite vrste poteškoća s kojima se vozač obično susreće. Bilo bi poželjno da se takva provjera održava u različitim uvjetima gustoće prometa. Vrijeme vožnje na cesti mora se optimalno iskoristiti kako bi se kandidat ocijenio u svim područjima prometa na koja može naići. Ova provjera mora trajati najmanje 90 minuta;
- ii. provjera vještina i ponašanja koja obuhvaća barem točke 1.4., 1.5., 1.6., 3.2., 3.3. i 3.5.

Ova provjera mora trajati najmanje 30 minuta.

Vozilo koje se koristi za provjeru vještina i ponašanja mora ispunjavati sve zahtjeve za testna vozila utvrđene Direktivom 91/439/EEZ.

Provjera znanja i vještina može se dopuniti trećom provjerom koja se obavlja na posebnom terenu ili na visokokvalitetnom simulatoru kako bi se ocijenila osposobljenost za racionalnu vožnju koja se temelji na sigurnosnim propisima, posebno u vezi s upravljanjem vozilom u različitim uvjetima na cesti i promjenama tih uvjeta ovisno o vremenskim prilikama i dobu dana ili noći.

Trajanje te neobvezne provjere nije propisano. Ako vozač obavlja takvu provjeru, vrijeme njezina trajanja može se oduzeti od 90 minuta koliko traje provjera vožnje iz i., no ono ne smije biti duže od 30 minuta.

Za vozače iz članka 5. stavka 5. provjera znanja mora se ograničiti na predmete iz odjeljka 1. koji su relevantni za vozila na koja se nova početna kvalifikacija odnosi. Međutim, ti vozači moraju u cijelosti obaviti provjeru vještina i ponašanja.

Odjeljak 3.: Ubrzana početna kvalifikacija predviđena člankom 3. stavkom 2.

Ubrzana početna kvalifikacija mora obuhvaćati poduku iz svih predmeta navedenih u popisu iz odjeljka 1. Trajanje poduke mora iznositi 140 sati.

Svaki kandidat za vozača mora odraditi barem 10 sati individualne vožnje vozilom odgovarajuće kategorije koje ispunjava sve zahtjeve za testna vozila utvrđene u Direktivi 91/439/EEZ.

Tijekom individualne vožnje uz kandidata za vozača mora biti instruktor zaposlen u odobrenom centru za osposobljavanje. Vozač ne smije voziti više od četiri sata od ukupno 10 sati individualne vožnje na posebnom terenu ili visokokvalitetnom simulatoru kako bi se ocijenila njegova osposobljenost za racionalnu vožnju temeljena na sigurnosnim propisima, posebno u vezi s upravljanjem vozilom u različitim uvjetima na cesti i promjenama tih uvjeta ovisno o vremenskim prilikama i dobu dana ili noći.

Za vozače iz članka 5. stavka 5. ubrzano stjecanje početne kvalifikacije mora trajati 35 sati, uključujući 2,5 sati individualne vožnje.

Na kraju osposobljavanja nadležno tijelo države članice ili subjekt koji ono priprema održava pisanu ili usmenu provjeru znanja vozača. Provjera znanja mora sadržavati barem po jedno pitanje o svakom od ciljeva navedenih u popisu predmeta iz odjeljka 1.

Odjeljak 4.: Obvezno periodično osposobljavanje predviđeno člankom 3. stavkom 1. točkom (b)

Tečajeve obveznog periodičnog osposobljavanja moraju organizirati odobreni centri za osposobljavanje. Navedeni tečajevi moraju trajati 35 sati svakih pet godina i održavati se u blokovima od po barem sedam sati. Takvo periodično osposobljavanje može se djelomično održavati na visokokvalitetnim simulatorima.

Odjeljak 5.: Odobrenje početne kvalifikacije i periodičnog osposobljavanja

5.1. Centri za osposobljavanje koji sudjeluju u dodjeli početne kvalifikacije i periodičnom osposobljavanju moraju imati odobrenje nadležnih tijela država članica. Odobrenje se izdaje samo na temelju pisanog zahtjeva. Uz zahtjev se moraju priložiti dokumenti koji uključuju sljedeće:

- 5.1.1. odgovarajući program kvalifikacija i osposobljavanja uz navođenje predmeta koji se podučavaju, predloženog izvedbenog plana i nastavnih metoda;
- 5.1.2. kvalifikacije i područje rada instruktora;
- 5.1.3. informacije o mjestu održavanja tečajeva, nastavnim materijalima, sredstvima koja su na raspolaganju za praktičan rad i voznom parku koji se koristi;
- 5.1.4. uvjete sudjelovanja na tečajevima (broj sudionika).

5.2. Nadležno tijelo će pisano odobrenje izdati pod sljedećim uvjetima:

- 5.2.1. da je osposobljavanje obavljeno u skladu s dokumentima priloženima zahtjevu;
- 5.2.2. da nadležno tijelo ima pravo poslati ovlaštene osobe da pomognu s tečajevima osposobljavanja, kao i da ima pravo nadzirati takve centre u pogledu korištenih sredstava i ispravnog održavanja tečajeva osposobljavanja i provjera znanja;
- 5.2.3. da se odobrenje može opozvati ili privremeno oduzeti ako uvjeti pod kojima je ono bilo izdano više nisu ispunjeni.

Odobreni centar mora jamčiti da instruktori dobro poznaju većinu najnovijih propisa i zahtjeva u vezi s osposobljavanjem. U okviru posebnog izbornog postupka instruktori moraju dokazati poznavanje i sadržaj predmeta te pedagoških i didaktičkih metoda. Što se tiče praktičnog dijela osposobljavanja, instruktor mora dokazati da posjeduje iskustvo kao profesionalni vozač ili slično vozačko iskustvo, poput, primjerice, iskustva instruktora za teška teretna vozila.

Program poduke mora biti u skladu s odobrenjem i mora obuhvaćati predmete s popisa iz odjeljka 1.

PRILOG II.

ODREDBE O OBRASCU EUROPSKIH ZAJEDNICA ZA VOZAČKU KARTICU O KVALIFIKACIJAMA

1. Fizičke značajke kartice moraju biti u skladu s normama ISO 7810 i 7816-1.

Načini provjere jesu li fizičke značajke kartice u skladu s međunarodnim standardima moraju biti u skladu s normom ISO 10373.

2. Kartica je dvostrana:

prva strana sadrži:

- (a) naslov „vozačka kartica o kvalifikacijama”, otisnut velikim slovima na službenom jeziku ili službenim jezicima države članice koja izdaje karticu;
- (b) naziv države članice koja izdaje karticu (neobvezno);
- (c) razlikovnu oznaku države članice koja izdaje karticu, tiskanu u negativu na plavom pravokutniku i okruženu s dvanaest žutih zvjezdica; razlikovne oznake su sljedeće:

B: Belgija

DK: Danska

D: Njemačka

GR: Grčka

E: Španjolska

F: Francuska

IRL: Irska

I: Italija

L: Luksemburg

NL: Nizozemska

A: Austrija

P: Portugal

FIN: Finska

S: Švedska

UK: Ujedinjena Kraljevina;

- (d) informacije specifične za karticu, numerirane kako slijedi:

1. prezime imatelja;

2. ime imatelja;

3. datum i mjesto rođenja imatelja;

4. (a) datum izdavanja;

- (b) datum isteka valjanosti;

- (c) naziv tijela koje izdaje karticu (može se otisnuti na drugoj strani);

- (d) broj različit od broja vozačke dozvole koji će se koristiti u upravne svrhe (neobvezno);

5. (a) broj vozačke dozvole;

- (b) serijski broj;

6. fotografija imatelja;

7. potpis imatelja;

8. uobičajeno boravište ili poštanska adresa imatelja (neobvezno);

9. (pot)kategorije vozila za koja vozač ispunjava zahtjeve u pogledu početne kvalifikacije i periodičnog osposobljavanja;

- (e) naslov „obrazac Europskih zajednica” na jeziku ili jezicima države članice koja izdaje karticu, te naslov „vozačka kartica o kvalifikacijama” na ostalim službenim jezicima Zajednice, otisnut u plavoj boji tako da čini pozadinu kartice:

tarjeta de cualificación del conductor

chaufføruddannelsesbevis

Fahrerqualifizierungsnachweis

δελτίο επιμόρφωσης οδηγού

driver qualification card

carte de qualification de conducteur

cárta cáilíochta tiomána

carta di qualificazione del conducente

kwalificatiekaart bestuurder

carta de qualificação de motorista

kuljettajan ammattipätevyyskortti

yrkeskompetensbevis för förare;

- (f) referentne boje:

— plava: Pantone Reflex blue,

— žuta: Pantone yellow;

druga strana sadrži:

- (a) 9. (pot)kategorije vozila za koja vozač ispunjava zahtjeve u pogledu početne kvalifikacije i periodičnog osposobljavanja;

10. oznaku Zajednice propisanu člankom 10. ove Direktive;

11. prostor predviđen za eventualni unos od strane države članice koja izdaje karticu ključnih administrativnih podataka ili podataka koji se odnose na sigurnost prometa na cestama (neobvezno). Ako se podaci odnose na neku od stavki iz ovog Priloga, takvim podacima mora prethoditi odgovarajući broj stavke;

- (b) pojašnjenje numeriranih unosa navedenih na prvoj i drugoj strani kartice (barem unosa pod 1., 2., 3., 4.(a), 4.(b), 4.(c), 5.(a), 5.(b) i 10.).

Ako država članica želi informacije iz navedenih stavki upisati na nacionalnom jeziku koji nije jedan od sljedećih jezika: danski, nizozemski, engleski, finski, francuski, njemački, grčki, talijanski, portugalski, španjolski, švedski, načinit će, ne dovodeći u pitanje druge odredbe ovog Priloga, dvojezičnu inačicu kartice na jednom od gore navedenih jezika.

3. Zaštita, uključujući zaštitu podataka

Svrha različitih sastavnih dijelova kartice jest spriječiti krivotvorenje ili neovlašteno rukovanje i otkriti svaki takav pokušaj.

Države članice moraju osigurati razinu zaštite kartice koja je barem usporediva s razinom zaštite vozačke dozvole.

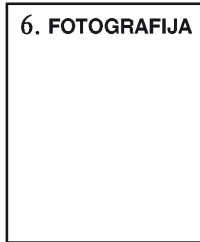
4. Posebne odredbe

Nakon savjetovanja s Komisijom, države članice mogu, ne dovodeći u pitanje ostale odredbe ovog Priloga, dodati boje ili oznake, primjerice, crtični kod, nacionalne simbole i zaštitne elemente.

U vezi s međusobnim priznavanjem kartica, crtični kod ne smije sadržavati nikakve druge informacije osim onih koje su već čitljivo navedene na vozačkoj kartici o kvalifikacijama ili koje su nužne za postupak izdavanja kartice.

OBRAZAC VOZAČKE KARTICE EUROPSKIH ZAJEDNICA

Str. 1.

VOZAČKA KARTICA		(DRŽAVA ČLANICA)
 6. FOTOGRAFIJA 	1.	
	2.	
	3.	
	4.a	4.b
	4.c	4.d
	5.a	5.b
	7.	
	(8.)	
	9.	

Str. 2.

11. 	9.	10.
	C1	
	C	
	D1	
	D	
	C1E	
	CE	
	D1E	
	DE	

1. Prezime
 2. Ime
 3. Datum i mjesto rođenja
 4a. Datum izdavanja kartice
 4b. Datum isteka roka valjanosti kartice
 4c. Naziv tijela koje je izdalo karticu
 5a. Broj vozačke dozvole
 5b. Broj vozačke kartice
 10. Oznaka Zajednice